

Procena i unapređenje kvaliteta za funkciju interne revizije

I Uvod

Obrazac dobre prakse Priručnika interne revizije, koji je razvila ZP Interne revizije PEM PAL, potvrđuje oslanjanje mnogih ključnih aktera na rad interne revizije. Prema međunarodno prihvaćenim standardima revizije, ali i dobrim profesionalnim praksama, interna revizija dužna je da ima ustanovljen program procene i unapređenja kvaliteta. Ovaj program treba da se sastoji od

- interne procene kvaliteta koju vrši sama jedinica interne revizije;
- eksterne procene kvaliteta koju vrši CHU;
- nezavisne eksterne procene kvaliteta koju vrši treća strana.

II Interna procena kvaliteta koju vrši jedinica interne revizije

Program procene kvaliteta koju vrši jedinica interne revizije treba da se sastoji od sledećih komponenti:

- ✓ Stalnog nadzora;
- ✓ Periodičnih samoprocena od strane jedinice interne revizije ili procene koju facilitiraju drugi ljudi unutar organizacije;
- ✓ Ankete subjekta revizije.

Stalni nadzor

Nadzor je integralni deo programa kvaliteta unutar funkcije interne revizije. Nadzor implicira kontinuirano praćenje i obučavanje revizora. Mnogi principi mogu se naučiti unapred, ali za većinu revizora pravi trening dešava se tokom obavljanja posla.

U većini okolnosti možemo očekivati da stariji i mlađi revizori razvijaju detaljni program revizije i da ga sprovode. Vođa tima daje uputstva i nadgleda rad starijih i mlađih revizora. Rukovodilac jedinice interne revizije odobrava sve krupnije korake u revizorskom procesu i vrši opštu kontrolu nad angažmanom interne revizije.

Na sledeća pitanja treba da se daju odgovori kao deo stalnog nadzora revizije:

- Da li je revizorski tim, koji radi na konkretnom angažmanu interne revizije, adekvatno opremljen i da li ima adekvatan nadzor i trening?
- Da li su kritični rizici identifikovani tokom preliminarne ankete i prepoznati u ciljevima revizije?
- Da li će ciljevi revizije omogućiti internoj reviziji da pruži garancije na kraju revizorskog angažmana?
- Da li su ciljevi revizije u skladu sa godišnjim planom revizije i da li su ti ciljevi odobreni od strane rukovodioca jedinice interne revizije?
- Da li je opseg revizije dovoljan da zadovolji ciljeve revizije?
- Da li je program revizije razvijen u skladu sa metodologijom interne revizije i da li je program odobren?
- Da li su izmene ciljeva revizije, opsega revizije i programa revizije opravdani i autorizovani?
- Da li će program revizije omogućiti ostvarivanje ciljeva revizije?
- Dali su različiti koraci u programu revizije dovoljni da se dođe do zaključka o kvalitetu sistema interne kontrole?
- Da li su ciljevi revizije jasno objašnjeni subjektima revizije na uvodnom sastanku?
- Da li su svi koraci u reviziji na odgovarajući način dokumentovani u radnim dokumentima?
- Da li je radni program sproveden onako kako je odobren?
- Da li su dokazi do kojih se došlo tokom revizorskog angažmana dovoljni da se izrazi mišljenje?
- Prilikom predavljanja rezultata revizije na završnom sastanku, da li pravimo razliku između kritičnih i manje važnih nalaza?
- Da li su preporuke odogovarajuće i praktične?
- Da li su ciljevi revizije ispunjeni kako bi obezbedili pozitivne (negativne) garancije?
- Da li su komentari subjekata revizije uvršteni u završni izveštaj?
- Da li se subjekat revizije usaglasio sa akcionim planom?
- Da li je revizorski izveštaj tačan, objektivan, jasan, koncizan, konstruktivan i blagovremen?
- Da li je metodologija revizije primenjena u čitavom toku revizorskog angažmana i da li su korišćene odgovarajuće revizorske tehnike?
- Da li su ciljevi revizije ispunjeni u okviru dodeljenog vremena, resursa i budžeta?
- Da li se prati sprovođenje akcionog plana?
- Da li je potreba za dopunskom revizijom adekvatno procenjena?

Prilikom razvijanja konkretnih kriterijuma kontrole kvaliteta, treba uzeti u obzir sledeće faktore:

- Veličinu jedinice interne revizije. Pragmatični pristup će se primeniti u slučaju funkcija interne revizije koje su veoma male ili ih čini jedna osoba.
- Uključenost rukovodioca jedinice interne revizije u izvršavanje revizorske misije.

Nadzor vezan za angažmane revizije treba da ima trag u radnim dokumentima revizije.

Nadzor se ne primenjuje samo na angažmane interne revizije, već i na različite administrativne i edukativne aspekte.

Stalni nadzor treba da se ugradi u opis posla i operativnu rutinu jedinice interne revizije.

Stalni nadzor treba da se smatra kontrolnim sistemom interne revizije koji pruža uvid u posao koji se obavlja i kvalitet delovanja.

VIZUALIZACIJA PODELE ODGOVORNOSTI UNUTAR STALNOG NADZORA

Periodična samoprocena koju vrši jedinica interne revizije

VIZUELIZACIJA PERIODIČNE SAMOPROCENE

Anketa subjekta revizije

VIZUELIZACIJA ANKETE SUBJEKTA REVIZIJE

III Eksterna procena kvaliteta koju vrši CHU

IV Nezavisna eksterna procena kvaliteta koju vrši treća strana